

Meer dan de helft van het aantal Hengelose gezinshoofden werkte in 1795 in de textiel

In de periode van 21—31 oktober 1795 werd in Hengelo, toen nog ressorterende onder Delden, een volkstelling gehouden, waarvan als bijzonderheid gemeld kan worden, dat deze telling vrijwel de enige geweest is, waarbij naar het beroep werd gevraagd.

Het is interessant hieruit te concluderen hoeveel personen in het Dorp en in de marke Woolde woonden en hoeveel hiervan in de textiel werkzaam waren. Voor de gezinshoofden was dat meer dan 50 %. Als er rekening mede gehouden wordt, dat vele van de huisgenoten hierin ook werkzaam zullen zijn geweest, mag geconcludeerd worden, dat verreweg het grootste deel van de bevolking van Hengelo in de textielnijverheid zijn brood verdiende.

Het hoofd van het overzicht, dat de resultaten van deze telling weergeeft, luidt als volgt:

„Vrijheid, gelykheid, broederschap”.

Telling van alle mensen in het dorp Hengeloo gerigt Delden.

Gedaan tussen 21—31 Oktober 1795.

Het eerste jaar der bataafse vrijheid.

de ondertekening voor Dorp:	de ondertekening voor Veltzijde: ¹⁾
<p>Wij onderschreeven de leyden der Municipaliteit in Dorp Hengeloo hebben gezamentlijk bovenstaande optelling van foly een tot tien volgens besten geweten tusschen den 21-31 oktober 1700 vijf en negentig gedaan.</p> <p>Gerrit ten Cate Azoon. Jannes Leyerink, Abraham ten Bruggecate Willem Veldhuis.</p>	<p>Steeven Gelink And. O. Blenken.</p> <p>Leden der Municipaliteit die Telling zelfs gedaan.</p>

¹⁾ Marke Woolde.

Voor de textielnijverheid leverde de telling de volgende gegevens op:

Naamen en toenames van de Hoofden der huysgezinnen met derzelven bedrijf.	Naamen der Personen die in iede huysgezin de opgave gedaan hebben.	Getal der menschen zig in dit huysgezin bevinden in woorden.	
FABRIKEURS			
DORP HENGELOO			
1. Benjamin ter Horst (1734-1803)	de vrou geefd aan	tien	10
2. Geriet Jacob ten Cate	Geriet ten Cate	twee	2
3. Geriet Dijk (1750-1830)	Geriet Dijk	een	1
4. Arend Hulshof Jan Pol	de vrou van Jan Pol geefd aan	zeeven	7
5. Mateus ten Cate	Mateus ten Cate	vier	4
6. Frans Ensink	de vrou geefd aan	negen	9
7. Wolter ten Cate (1701-1796) Gewesen linnen fabrikeur	Wolter ten Cate	twee	2
8. Steven Dijk (1747-1839)	Steven Dijk	negen	9
9. Gerrit ten Cate St.Zn.	zijn vrou geefd aan		
VELTZIJDE			
10. Hermannus Welbeek	Hermannus Welbeek	negen	9
11. Evert Berfio	Elisabet Nijhof huysvrouw	vijf	5
12. Baarend Bruyns	Baarend Bruyns	drie	3
13. Albert Gelink	Gezienna Helmig	ses	6
14. Jan Rief	Jan Wooldrik	ses	6
FABRIKEURS KNEGTE			
DORP HENGELOO			
1. Gerriet Lamminck	de vrou	zeven	7
2. Jannes Egberink	zijn vrou geeft aan	vier	4
3. Geriet Wilmink Hzn.	Geriet Wilmink Hzn.	vier	4
4. Frederik Brinkhuys	Frederik Brinkhuys	drie	3
5. Jan Wienk	zijn vrou geeft aan	seven	7
6. Geriet Hollink	zijn vrou geefd aan	drie	3
VELTZIJDE			
Geen			
GAARENSPINSTERS			
(Catoenspinster, Vlasspinster, Calvenspinster, Spoelster)			
DORP HENGELOO			
1. Wed. Hinderik Morsman	Wed.	een	1
2. Wed. Geriet Scholten	Wed. Geriet Scholten	vijf	5
3. Wed. Abraham Snuverink	Wed. Abraham Snuverink	drie	3
4. Wed. Johannes Schaar	Wed. Johannes Schaar	twee	2

5. Wed. Gradus Wilmink	Wed. Gradus Wilmink	agt	8
6. Wed. Herman Spulmink	Wed. Herman Spulmink	vier	4
7. Wed. Geriet Luyrink	Wed. Geriet Luyrink	twee	2
8. Wed. Bernardus Knoef	Wed. Bernardus Knoef	zes	6
9. Wed. Grades Morsman	Wed. Grades Morsman	seven	7
10. Wed. Henderik Boom	Haar zoon Casper Boom geefd aan	drie	3
11. Geriet Nijhof	Geriet Nijhof	drie	3
12. Wed. Jurgen ten Brink (Huy en gaarenspinster)	Wed. Jurgen ten Brink zijn vrou geefd aan	een drie	1 3
13. Wed. Hindrik Hilberink			

VELTZIJDE

1. Jannes Brinkhuis	Jannes Brinkhuis	vier	4
2. Gradus Keytink	Gradus Keytink	twee	2
3. Poulus Baarensteyn	Poulus Baarensteyn	twee	2

WEEVERS

DORP HENGELOO

1. Weernder Weevers	de vrou	drie	3
2. Jannes ten Brinkhuys	Jannes ten Brinkhuys	zeven	7
3. Abraham van Wezel	Abraham van Wezel	zeven	7
4. Hendrik Hollink	de vrou	zeven	7
5. Everd Krabbenbos	de vrou	twee	2
6. Jannes Wilmink	Jannes Wilmink	zes	6
7. Frederik Lammink	de vrou	vier	4
8. Steven Hobbelink	de vrou	drie	3
9. Gerriet Kreemer	Gerriet Kreemer	twee	2
10. Abraham Assink	Abraham Assink	twee	2
11. Gerriet Greeve	de vrou	vier	4
12. Jan Hinderik Elberink	de vrou	twee	2
13. Willem Kel	Willem Kel	twee	2
14. Hendrikus Wilmink	Hendrikus Wilmink	vier	4
15. Jan Snueverink	Jan Snueverink	vier	4
16. Geriet ten Cate	Geriet ten Cate	vijsff	5
17. Graadus Rees	Graadus Rees	vijsff	5
18. Friederik Wensink	Friederik Wensink	een	1
19. Hindrink Luyrink	zijn vrou geefd aan	ses	6
20. Bertus Snuever	Bertus Snuever	drie	3
21. Antony Wuestink	zijn zoon geeft aan	twee	2
22. Hindrik Haverkaate	Hindrik Haverkaate	vier	4
23. Jannes Sweers	Jannes Sweers	twee	2
24. Hindrik ten Hoove	Hindrik ten Hoove	drie	3
25. Jannes Kel Jzn.	Jannes Kel	vijsff	5
26. Geriet Bruyns	Geriet Bruyns	drie	3
27. Geriet Assink	Geriet Assink	drie	3
28. Cornelis Wumtink	Cornelis Wumtink	drie	3
29. Jannes ter Beek	Jannes ter Beek	vier	4
30. Geriet Luyrink	de vrou geefd aan	drie	3
31. Jan Schoenmaker	de vrou geefd aan	drie	3
32. Hendriekus Bos	de vrou geefd aan	vijsff	5
33. Jan Hilberink	Jan Hilberink	seven	7
34. Steven Krabbenbos	Steven Krabbenbos	vijsff	5
35. Willem Scholten	Willem Scholten	drie	3
36. Roelof Hollink	zijn vrou geefd aan	seven	7
37. Klaas Jacob Nijhof	Klaas Jacob Nijhof	vier	4
38. Grades Wentink	zijn vrou geefd aan	drie	3

39. Abraham Wiegink	Abraham Wiegink	ses	6
40. Jannes Holink	Jannes Holink	vier	4
41. Alef Busgers	Alef Busgers	vier	4
42. Jan ter Waarbeek	de vrou geefd aan	vijsff	5
43. Abraham Wilmlink	Abraham Wilmlink	drie	3
44. Egbert Braamheer	Egbert Braamheer	twee	2

VELTZIJDE

1. Claas Nijhof	Claas Nijhof	zes	6
2. Jannes Hannink	Jannes Hannink	vier	4
3. Jan Sweerink	Janne Holkak Huysvrouw	vijs	5
4. Adam Heukers	Adam Heukers	drie	3
	Trijtje Nijhof		
5. Egbert Elferink	Abraham ter Riet	drie	3
6. Abraham ter Riet	Hendrik Wiggerink	vijs	5
7. Hendrik Wiggerink	Steven Laarhuys	vijs	5
8. Steven Laarhuys	Geeske Laarhuys	twee	2
9. Hendrik Leyerink	Huysvrouw	vijs	5
10. Evert ter Wengelder	Evert ter Wengelder	drie	3
11. Abraham Luyrink	Abraham Luyrink	twee	2
12. Benjamin Luyrink	Benjamin Luyrink	vier	4
13. Jannes ter Laarhuys	Maria Bastiaan van Duyven w. vrouw	twee	2
14. Jan Bouwmeester	Marya Varkink	vier	4
15. Gerrit Post	Kune Post dogter	vijs	5
16. Abram Dekkers	Getruyt Hollens Huysvrouw	twee	2
17. Abram Ensink	Abram Ensink	vijs	5
18. Hendrik Ensink	Hendrik Ensink	vier	4
19. Willem Eulderink	Willem Eulderink	vier	4
20. Jannes Meyrink	Jannes Meyrink	drie	3
21. Abram Keusekamp	Abram Keusekamp	tiene	10
22. Herman Pol	Herman Pol	drie	3
23. Jan ten Cate	Jan ten Cate	zeeven	7
24. Jan Laarhuys	Geesken ten Cate huysvrouw	twee	2
25. Willem Wilmlink	Willem Wilmlink	vijs	5
26. Fred. k. Ulderink	Fred. k. Ulderink	twee	2
27. Hend. k. Veldhuys	Hend. k. Veldhuys	zeeven	7
28. Jacob Wilmlink	Jenneken Keusekamp Huysvrouw	ses	6
29. Jan Sengerink	Jan Sengerink	zeeven	7
30. Aantoon Gerdink	Aantoon Gerdink	twee	2
31. Jan Dekkers	Jan Dekkers	vier	4
32. Herman Leusink	Herman Leusink	vijs	5
33. Egbert Luyrink	Egbert Luyrink	twee	2
34. Willem Dekkers	Marya Dekkers	vier	4
35. Hermann Luyrink	Hermann Luyrink	vier	4
36. Jan Kuytink	Jan Kuytink	vier	4
37. Geriet Kloppers	A. Kloppers zeun	drie	3
38. Jannes ten Dam	Jannes ten Dam	drie	3
39. Gradus Sengerink	Janna Weustink	twee	2
40. Geriet Walhof	Geriet Walhof	drie	3
41. Alb. t. Wilmlink	Alb. t. Wilmlink	vier	4
42. Hend. k. Alderink	Hend. k. Alderink	twee	2
43. Baarend Sengerink	J. Sengerink de zoon	vier	4

44. Jannes ten Hoove	Jannes ten Hoove	twee	2
45. Jan Esselink	Jan Esselink	vier	4
46. Jan Schattendam	Helena Getkate huysvrouw	drie	3
47. Bernardus ten Dam	Bernardus ten Dam	drie	3
48. Jan Lusink	Jan Lusink	drie	3
49. Jurgen Dekkers	Jurgen Dekkers	drie	3
50. Geriet Wessels	Geriet Wessels	vier	4
51. Baard Dekkers	Baard Dekkers	ses	6
52. Gerrit ten Langelder	Gerrit ten Langelder	vier	4
53. Antony Lansink	Antony Lansink	drie	3
54. Martinus Esselink	Martinus Esselink	drie	3
55. Gerrit Spiekers	Gerrit Spiekers	twee	2
56. Herman Laarhuys	Herman Laarhuys	vier	4
57. Adolf Snuverink	Adolf Snuverink	vier	4
58. Jan Hemmink	Jan Hemmink	drie	3
59. Jan ten Brinkhuys	Berdina ter Mars huysvrouw	drie	3
60. Jannes ter Waarbeek	Jenneken Waarmink huysvrouw	agt	8
61. Herman Ensink	Getruyt Ensink	twee	2
62. Wessel Wessels	Suster Wessel Wessels	twee	2

CATOENKRASSER

DORP HENGELOO

1. Wed. Jannes Wilderink	Jan Wilderink haar zoon geefd aan	zeven	7
--------------------------	--------------------------------------	-------	---

VELTZIJDE

geen

BLEEKSTER

DORP HENGELOO

1. Wed. Abraham Nijhof	Wed. Abraham Nijhof	negen	9
2. Henderik Nijhof	Henderik Nijhof	vijff	5

VELTZIJDE

geen

SPOELDRAAIER

DORP HENGELOO

1. Roolf Pluemers	Roolf Pluemers	vier	4
-------------------	----------------	------	---

VELTZIJDE

geen

VLAS BRAKER

DORP HENGELOO

1. Jan Wessels van Diepen

Jan Wessels van Diepen

twee

2

VELTZIJDE

geen

VERVER

DORP HENGELOO

geen

VELTZIJDE

1. Albert Eulderink

2. Alb. Luk

3. Jan Keldrink

Eva Vos

Triene Snuverink

Jan Keldrink

drie

drie

drie

3

3

3

RIETMAAKER

DORP HENGELOO

geen

VELTZIJDE

1. Andries Blenke

Altijn ten Cate

vier

4

Recapitulatie:

Volkstelling 21-31 oktober 1795.

	Dorp Hengelo		Veltzijde		Totaal	
	aantal	aantal gezins-leden	aantal	aantal gezins-leden	aantal	aantal gezins-leden
Fabrikeurs	9	44	5	29	14	73
Fabrikeursknechten	6	28	—	—	6	28
Gaarenspinsters (Catoenspinsters) (Vlasspinsters) (Calvenspinsters) (Spoelsters)	13	48	3	8	16	56
Weevers	44	172	62	178	106	350
Catoenkrassers	1	7	—	—	1	7
Bleeksters	2	14	—	—	2	14
Spoeldrayer	1	4	—	—	1	4
Vlasbraker	1	2	—	—	1	2
Ververs	—	—	3	9	3	9
Rietmaaker	—	—	1	4	1	4
Totaal	77	319	74	228	151	547
Totale telling der Hengelose bevolking	aantal gezins-hoof-den	aantal inwoners	aantal gezins-hoof-den	aantal inwoners	aantal gezins-hoof-den	aantal inwoners
	147	678	135	516	282	1194

D. J. F. Wilmlink